

Jaarverslag van de secretaris van Heemkundekring t Hof van Liessent' over het jaar 2019.

Het afgelopen verenigingsjaar liep van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019. Onze heemkundekring is in de voorbije verenigingsperiode weer bezig geweest om voor de leden een aantal activiteiten te realiseren. Hierna wordt van een deel daarvan verslag gedaan.

Ledenaantal

Onze vereniging had op 31 december 2019 100 (was 85 in 2018) enkelvoudige leden en 70 (was 67 in 2018) gezinsleden (twee personen), waarvan één gezinslidmaatschap bestaat uit drie personen, is 139 (was 135 in 2018) leden met gezinslidmaatschap. In

totaal zijn dit 239 leden (was 220 in 2018).

Op 1 januari 2019 waren er 220 leden. Drie leden hebben opgezegd en er hebben zich 28 nieuwe leden aangemeld. Zes leden zijn overleden. Ook zijn er 27 betalende abonnementen op de Effer en 16 ruilabonnementen met andere verenigingen en instellingen. Op 1 januari 2019 waren er ook 27 abonnees. Verder ontvangen enkele verenigingen de Effer digitaal.

We namen afscheid van:

Dhr. Nico Scheltens

Dhr. Toon Vermeltfoort

Dhr. Leo van den Heuvel

Dhr. Jan Booy Liewes

Dhr. Jan Meeuwsen

Mevr. Lies van den Akker

Dhr. Toon Verhappen (abonnee)

Het bestuur van Heemkundekring 't Hof van Liessent condoleert de nabestaanden met het verlies.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in de afgelopen periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 acht keer vergaderd en wel op 14 januari 2019, 25 februari 2019, 29 april 2019, 20 mei 2019, 8 juli 2019, 5 augustus 2019, 30 september 2019, 28 oktober 2019 en 2 december 2019.

Het bestuur bestond het afgelopen jaar uit de navolgende personen: (In alfabetische volgorde) de heer Henny van der Aa, mevrouw Nelly van den Biggelaar-Jansen, de heer Louis Doomernik (voorzitter), mevrouw Nelly de Groot-Cooijmans (secretaris),

de heer Teun van Kaathoven, mevrouw Teuny van Leuken-de Lange en de heer Martin van den Tillaar (penningmeester). Bovendien werden enkele vergaderingen bijgewoond door aspirant-bestuursleden met name Carla de Wit-Reloe, Louise Gommers-Dullemond en Marieke Bloemberg.

Naast deze reguliere vergaderingen waren er enkele extra vergaderingen o.a. met de vrijwilligers op 9 juli en op 12 november 2019. Met een groot aantal vrijwilligers werden de vele werkzaamheden doorgesproken die door hen worden verricht, te weten: Toezicht bij tentoonstellingen, bijhouden archief, bijhouden bibliotheek, bezetting tijdens openingsuren, werken met het Memorix Maior programma, schoonhouden Heemhuis en nog meer zaken en ad hoc werkzaamheden.

Dialecten

Onze werkgroep dialecten kwam diverse keren bij elkaar voor het registreren van dialectwoorden en hun betekenis in een computerbestand. Een afgevaardigde van de dialectenwerkgroep was aanwezig bij het evenement zandpaden van de Hoeders van de Zandpaden in Udenhout op zondag 20 oktober. Een drietal leden van de werkgroep Dialecten heeft enkele bijeenkomsten bijgewoond van Erfgoed Brabant waar besproken werd hoe men tot een gemeenschappelijke werkwijze kan komen met het in Memorix invoeren van dialectwoorden in tekst en met spraak. Door de werkgroep werd het uitreiken van het Brabants Boekenweekboek in Lith bijgewoond. Een tweetal leden van de werkgroep levert jaarlijks een bijdrage aan dit boek, door middel van het insturen van een verhaal in het Lieshoutse dialect. Bovendien werken twee leden van de werkgroep wekelijks mee aan het dialectprogramma "In oew aige taol" van Radio Kontakt, gepresenteerd door Mario van Dinther.

Effer

De Effer is dit jaar vier keer verschenen en bevatte weer diverse interessante artikelen, waaronder interviews met Annie van Lijf-van den Heuvel, Gerda van der Burgt-Gevers, Martien van Rooi en Martien Gilsing.

Deze interviews werden gehouden door mevr. Henny Bevers-van den Baar. Zij maakt ook de bij het interview behorende kwartierstaten, waarbij gebruik gemaakt wordt van het programma van de Pro-Gen Gebruikersgroep door de werkgroep Genealogie. Ook verschenen artikelen over de 80-jarige oorlog van de pen van Harrie Lamers, alsmede terugblikken van de lezingen en andere evenementen zoals tentoonstellingen, Torendag en bevrijdingsherdenkingen.

In maart werd een extra Koerier uitgebracht waarin de leden op de hoogte werden gebracht van de situatie Centrumplan (voor zover mogelijk) en de Bavaria-tentoonstelling. De extra Koerier werd zo veel mogelijk digitaal verspreid en voor de leden zonder mail was er een papieren exemplaar. De Effer wordt ook verspreid onder de Heemkundekringen in de regio Peelland. Met deze Heemkundekringen is een ruilovereenkomst. Op die manier blijven we op de hoogte van het reilen en zeilen van de andere Heemkundekringen.

Excursie

In samenwerking met heemkundekring Barthold van Heessel uit Aarle-Rixtel en Heemkundekring De Lange Vonder uit Beek en Donk werd een excursie voor de drie Laarbeekse Heemkundekringen gehouden naar Zaltbommel en Amersfoort. Daar werden diverse heemkundige zaken en oude gebouwen bekeken. Zo'n excursie bevordert bovendien het gevoel van saamhorigheid onder de Laarbeekse Heemkundekringen, die positief is voor het uitvoeren van de gezamenlijke activiteiten zoals bijvoorbeeld de festiviteiten rond de bevrijding en de gezamenlijke lezingen.

Genealogie

Voor de interviews in de Effer worden de kwartierstaten gemaakt. Hiervoor kan men putten uit de gegevens op de microfiches die verkregen zijn van het RHC. Bovendien kan men putten uit de gegevens van de administratie van de parochie. Verder is men bezig om bij de foto's in ons archief - voor zover bekend - de namen, geboortedata en overlijdensdata toe te voegen. Hiermee is men voorlopig nog wel bezig. De werkgroep Memorix maakt dankbaar gebruik van deze gegevens bij het registreren van de foto's met bijschriften in de computer.

Gluren bij de burelen

In het kader van hun project "Gluren bij de burelen" brachten ruim 30 leden van Heemkundekring Gemert op zaterdag 22 juni een bezoek aan ons Heemhuis. Na ontvangst met een kopje koffie, werden zij door Henny Bevers rondgeleid langs de bezienswaardigheden van Lieshout. Na een lunch in ons Heemhuis werd er nog lang gezellig na gepraat en informatie uitgewisseld. Wij zijn uitgenodigd in Gemert op bezoek te komen. Van deze uitnodiging zullen wij dankbaar gebruik gaan maken. Zo'n bezoek werkt positief voor onze vereniging. Er worden ideeën opgedaan waarvan dankbaar gebruik gemaakt wordt.

Heemhuis

Het Heemhuis is elke woensdagochtend geopend van 9.00 tot 12.00 uur en 's middags van 13.30 tot 16.00 uur. Ook op dinsdagavond is het Heemhuis geopend van 19.00 tot 21.00 uur. Diverse mensen van de werkgroep Memorix zijn dan bezig met het inbrengen van gegevens in de computer. Op woensdag om de twee weken repeteert ons eigen koor de Heemkundjes in het Heemhuis onder leiding van een deskundige dirigent. Tijdens de openingstijden komen vooral op de woensdagochtend diverse bezoekers naar ons Heemhuis met vragen van velerlei aard. Dit kan zijn op het gebied van genealogie, maar ook zijn er dikwijls vragen over de historie van een bepaalde boerderij of woning. Het is fijn dat er steeds mensen aanwezig zijn die de bezoekers kunnen informeren. Enkele vrijwilligers, Riek de Laat en Ine van Zuilen, zorgen dat het Heemhuis wordt schoongehouden, waarvoor veel

dank. Het koor de Heemkundjes treedt regelmatig op in Franciscushof en Grootenhout, waar zij met liedjes van vroeger de mensen goed weten te vermaken.

Kleed

Jarenlang lag het kleed, door ongeveer 80 vrijwilligers geknoopt ten behoeve van de raadszaal van Lieshout, op diverse locaties opgeslagen. In 2019 hebben wij dit kleed van de Gemeente Laarbeek mogen ontvangen. Het kleed is ingekort, gereinigd en opgehangen in de garderoberuimte van het Dorpshuis, waardoor het weer voor de inwoners van Lieshout en bezoekers van het Dorpshuis te bezichtigen is. Op vrijdag 4 oktober is het kleed officieel overgedragen aan onze Heemkundekring. Bij het kleed behoort een lijst met de namen van alle knoopsters en ook een foto van deze dames rondom het kleed. Er zijn sinds het ophangen van het kleed veel positieve reacties ontvangen.

Lezingen

Het houden van lezingen is een van de speerpunten van onze heemkundekring. De werkgroep lezingen is er in geslaagd het afgelopen jaar diverse interessante lezingen te houden die een goede opkomst hadden. Om een goed beeld te krijgen van het aantal belangstellenden en hun herkomst, werd bij de lezingen een presentielijst gehanteerd. Alle lezingen werden gehouden in Zaal de Koekoek op woensdag om 20.00 uur.

Op **woensdag 13 februari 2019** was er een lezing over 'Heksenvervolging in Zuidoost Brabant' door de heer Aad Engelfriet uit Geldrop.

Op **woensdag 28 februari 2019** was er een lezing over 'De Kruisheren, hun ontstaan, hun werk en hun verbondenheid met onze regio' door de heer Chris Aarts OSC uit Mariahout.

Op **woensdag 13 maart 2019** was er een lezing met de titel 'Zij sprongen boven Lieshout' door de heer Jos Bekx uit Lieshout. Dit was een lezing in het kader van de 75-jarige bevrijding.

Op **woensdag 17 april 2019** was er een lezing over 'De molens van Lieshout' door onze molenaar de heer Jan Tielemans uit Lieshout. Enkele jaren terug hield hij een lezing over de geschiedenis van molens in het algemeen; dit keer concentreerde zijn lezing zich tot de geschiedenis van de molens in Lieshout.

Op **maandag 3 juni 2019** werd in Beek en Donk de jaarlijkse gezamenlijke lezing gehouden met een optreden van Cor Swanenberg en Henk Verhagen. Met Brabantse liederen zorgden zij voor een gezellige avond.

Woensdag 2 oktober 2019 was er een lezing met de titel 'Een relaas over de Nederlandse Vredesmissie in Mali' door de Kapitein Maarten van de Ven van de Luchtmobiele Brigade van het Nederlandse leger. Deze kapitein met Lieshoutse roots wist een goede presentatie te houden.

Op **woensdag 27 november 2019** was er een lezing over 'De Broederschap van de processie van Valkenswaard naar Handel' door de heren Hans Toussaint en Wil

Coolen. Zij lieten o.a. een film zien van de processie door Lieshout in de dertiger jaren. Het was interessant te horen wat er allemaal bij komt kijken om deze processie in goede banen te leiden.

De lezingen worden goed bezocht. Vooral de lezingen door eigen leden of door mensen uit onze directe omgeving worden goed bezocht. De lezingen zijn gratis toegankelijk, ook voor niet-leden van de Heemkundekring. Ook worden er regelmatig filmavonden georganiseerd met materiaal over uiteenlopende activiteiten in het verleden, bijvoorbeeld over de processie van Valkenswaard naar Handel in de dertiger jaren, maar ook over de opening van de landbouwwegen in de vijftiger jaren.

Memorix

In 2019 zijn wij overgegaan tot een abonnement op het systeem Memorix Maior. Met dit registratiesysteem kunnen wij onze foto's en andere documenten op een toegankelijke wijze registreren. Op een later tijdstip zullen we gegevens die zich daarvoor lenen via onze website raadpleegbaar maken. Voor onze vereniging is dit nog in de ontwikkelingsfase. Hoewel het een kostbaar systeem is, heeft het bestuur toch besloten met dit programma te gaan werken om onze archieven beter toegankelijk te maken voor het grote publiek. Er worden voortdurend bijscholingsbijeenkomsten bijgewoond om het werken met dit programma te verbeteren.

Molens

Zondag 25 augustus 2019: 200 jaar Vogelenzang. Op deze zonnige dag werd de 200ste verjaardag van Molen Vogelenzang gevierd. Wethouder Monika Slaets opende de feestelijkheden die werden opgeluisterd door het Gilde en de Harmonie. De molen is voortaan voorzien van een kleine pantry en een toilet voor de bezoekers. Ook is de molen opgenomen in de Van Gogh fietsroute. In molen De Leest worden jaarlijks veel Laarbeekse schoolkinderen ontvangen, die zo een goede indruk krijgen van de werking van een molen.

Oogstfeest

Op zondag 4 september werd door diverse bestuursleden en vrijwilligers een fietstocht gehouden naar het museum "Hoeve Strobol" van Bert Verbakel in Nijnsel, waar de Oogstdag werd gehouden. Er was een H. Mis in de openlucht en in de loop van de dag waren er diverse activiteiten met als thema oogst in vroegere tijden. Regelmatig worden materialen van dit museum tijdelijk door onze Heemkundekring gebruikt bij evenementen en tentoonstellingen. Te meer daar wij als Heemkundekring geen ruimte hebben om grote spullen op te slaan.

Rabobank

Op zaterdag 18 mei 2019 is de uitreiking van de cheques voor de Rabobank Clubkascampagne gehouden. Onze Heemkundekring mocht weer rekenen op een mooi bedrag van € 726,25.

Roefelen

Op zaterdag 8 juni werd de jaarlijkse Roefeldag gehouden waaraan ook onze Heemkundekring deelneemt. Ons Heemlid Joop van den Baar behandelde met de kinderen de kadasterkaarten van 1832 en de situatie zoals die nu ter plekke is. Er werd gezocht naar de locaties waar de kinderen wonen en hoe dat er uit zag in 1832. Vooral voor de kinderen met Lieshoutse roots is dit een interessante bijeenkomst en er worden veel vragen gesteld en beantwoord.

Tentoonstellingen

In februari zijn de vitrines in het Dorpshuis en de fotolijsten in de gangen door ons ingericht met afbeeldingen en documenten van religieuze aard. Het ging om afbeeldingen van de oude kerk en van de bouw van de nieuwe (huidige) kerk. Ook van de Kindsheid waren er mooie plaatjes te vinden. In de vitrines in de hal waren oude kerkboeken, medailles, altaardoeken, rozenkransen (zowel voor volwassenen als voor kinderen) een doopjurkje en een oud missaal tentoongesteld.

Op 30 maart werd in ons Heemhuis een tentoonstelling van 300 jaar Bavaria geopend. Hier werden voorwerpen getoond uit de verzameling van Mari Berkvens uit Mariahout. Tevens werd het boekje "Over Bavaria gesproken..." ten doop gehouden. Dit boekje werd goed verkocht. Maar liefst 750 exemplaren gingen over de toonbank. In verband met de 200ste verjaardag van Molen "Vogelenzang" werd door ons in de vitrines en in de gangen van het Dorpshuis een tentoonstelling gehouden met foto's en documenten over deze molen.

In verband met het 90-jarig bestaan van voetbalclub ELI is er een tentoonstelling gehouden in het Dorpshuis in de vitrines en de gangen over deze Lieshoutse voetbalclub. Er hingen foto's en allerlei zaken die met ELI te maken hebben.

Op zaterdag 14 september werd in ons Heemhuis de tentoonstelling "75 jaar bevrijding" gehouden met voorwerpen uit de verzameling van Ron Langens uit Berlicum. Deze tentoonstelling liep tot en met het weekend van 21 en 22 september. Er kwamen veel bezoekers, waaronder ook de hoogste klassen van de basisscholen. Ook werd door onze Heemkundekring een lesprogramma over de oorlog samengesteld voor de hoogste klassen van de Laarbeekse basisscholen. Door de leerkrachten van de scholen zijn diverse lessen gegeven met dit programma als basis.

Torendag

Op zondag 26 mei werd voor de achtste keer de middeleeuwse Torendag gehouden. Er was speciale aandacht voor de middeleeuwse torens en kerken in onze omgeving.

In Lieshout en Mariahout zijn die niet te vinden, maar in Mariahout was de kerk van O.L.V. van Lourdes te bezichtigen. Veel mensen kwamen de kerk in om de daar aanwezige kunstschaten te bekijken, zoals o.a. de Statie van Roestenburg en de mooie gebrandschilderde ramen. Speciaal voor deze Torendag wordt een fietsroute samengesteld, die leidt langs de middeleeuwse kerken en torens in onze regio.

VvE

Als eigenaar van het pand Dorpsstraat 13, waar ons Heemhuis is gevestigd, wonen wij de vergaderingen bij van de Vereniging van Eigenaren van het appartementencomplex. Er worden regelmatig bijeenkomsten gehouden over uiteenlopende zaken. Onze penningmeester vertegenwoordigt ons tijdens deze bijeenkomsten.

Website

Op onze website www.hofvanliessent.nl zijn diverse zaken over onze Heemkundekring vermeld. Zo kan men er bijvoorbeeld het jaarprogramma vinden, de voor verkoop bestemde boeken die op voorraad zijn, de contactpersonen van de werkgroepen, een link naar ons huishoudelijk reglement en statuten en zo nodig nieuwsberichten. Bovendien zijn wij als ANBI instelling verplicht jaarlijks onze financiële cijfers te publiceren op onze website.

Werkgroepen

Onze heemkundekring houdt zich bezig met een grote verscheidenheid aan activiteiten. Om een en ander in goede banen te leiden zijn diverse werkgroepen/studiegroepen actief. Deze werkgroepen hebben allemaal een afgevaardigde vanuit het bestuur, zodat de lijnen kort zijn bij beslissingen. In de afgelopen periode waren de volgende werkgroepen actief: Dialecten, D'n Effer, Erfgoedwiki, Excursies, Genealogie, de Heemkundjes, Kadaster, Krantenberichten, Lezingen, Torendag en Molens.

Deelname aan overlegvormen en afvaardiging

- a. Regelmatig vindt er overleg plaats met de Laarbeekse Heemkundekringen. Er werd in de afgelopen periode twee keer vergaderd. Een keer in Beek en Donk op 19 maart en in Aarle-Rixtel op 8 oktober 2019. Ook waren er diverse bijeenkomsten ten behoeve van de bevrijdingsfestiviteiten en voor het samenstellen van de Bevrijdingskrant.
- b. Tweemaal per jaar is er overleg met Regio De Peel van Brabants Heem. Indien mogelijk wonen wij deze vergaderingen bij. Hier krijgen we tips o.a. over personen die een (betaalbare) lezing kunnen houden en over het gebruik van het Memorix-programma.
- c. Tweemaal per jaar is er een overleg van de Raad van Aangeslotenen waarin alle Heemkundekringen van Noord-Brabant verenigd zijn. Afhankelijk van de

agendapunten wordt deze bijeenkomst door ons bijgewoond. Hier worden o.a. gegevens uitgewisseld over de registratie van foto's, de fotobank.

- d. Overleg Gemeente Laarbeek. Indien nodig wordt er overleg gepleegd met de gemeente Laarbeek. In het afgelopen jaar is er o.a. overleg geweest over de bevrijdingsfestiviteiten van 2019.
- e. Straatnaamcommissie.
Mevrouw Henny Bevers vertegenwoordigt onze Heemkundekring in de straatnaamcommissie van de gemeente. Naar behoefte komt deze commissie bij elkaar. Henny Bevers woont de bijeenkomsten bij die betrekking hebben op straatnamen in Lieshout en Mariahout. De heer Henk van Beek, lid van de drie Laarbeekse Heemkundekringen, woont alle vergaderingen over de straatnamen bij.
- f. Onze vereniging heeft een afgevaardigde in het bestuur van de Stichting Dialectenfestival. Deze functie wordt vervuld door ons bestuurslid mevrouw Teuny van Leuken-de Lange. Ook tijdens het dialectenfestival verlenen veel van onze leden hand- en spandiensten om alles in goede banen te leiden. Zo begeleiden zij de artiesten, helpen met het opzetten van de tenten, assisteren met het klaarmaken van de lunch voor vrijwilligers en artiesten en bemannen zij de infostand en boeken- en CD-verkoopstands.
- g. Tot slot dankt het bestuur allen die zich op enigerlei wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor het heemgebeuren in dit zeer drukke verenigingsjaar 2019. Het bestuur hoopt het komende jaar wederom op uw belangstelling te mogen rekenen.

Nelly de Groot-Cooijmans
Secretaris Heemkundekring 't Hof van Liessent